

9. SINIF

COĞRAFYA

TAM İZLEME KİTABI

22. HAFTA

- BEŞERİ SİSTEMLER VE SÜREÇLER -

- NÜFUSUN TARİHSEL DEĞİŞİMİ VE GELECEĞİ-3-

Nüfusun Zaman İçinde Büyük Artış Göstermesinde Etkili Olan Süreçler - 1950 Sonrasında Gerçekleşen Hızlı Nüfus Artışının Nedenleri - Nüfus Artışı ve nüfus Artışının Etkileri - Nüfus Artışının Olumlu ve Olumsuz Sonuçları

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

		YANITLAR											
■		01	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
■		02	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E
■		03	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E
■		04	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E
■		05	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E
■		06	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E
■		07	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E
■		08	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E
■		09	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E
■		10	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E
■		11	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E
■		12	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E
■		13	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
■		14	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
■		15	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E

ÖĞRENCİ NO									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

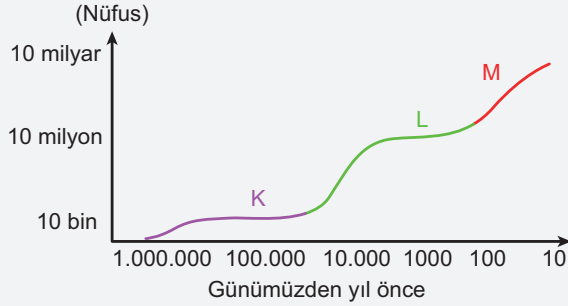
Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

- A. Dünya nüfusunda ani artışların olduğu dönemlere sıçrama dönemi denir. Dünya nüfusunda genel olarak 3 ana sıçrama dönemi yaşanmıştır. Grafikteki harflerle gösterilen bu üç sıçrama dönemleri yazınız.

K: Paleolitik Dönem (Alet yapımı)

L: Neolitik Dönem (Tarım Devrimi)

M: Sanayi Devrimi

- B. Aşağıdaki tabloyu inceleyerek, 1950 sonrası dünya nüfus artışının nedenlerini tartışınız. Belirtilen yıllardaki hızlı nüfus artışını etkileyen faktörleri açıklayınız.

Yıl	Dünya Nüfusu (milyar)	Nüfus Artış Hızı (%)
1950	2,5	1,8
1980	4,4	2,0
2000	6,1	1,4
2020	7,8	1,1

• 1950: Savaş sonrası doğumların artması ve tıbbi ilerlemeler, nüfus artış hızını %1,8'e çıkardı.

• 1980: Aşılama ve sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması, nüfus artış hızını %2,0'ye yükseltti.

• 2000: Gıda üretimindeki artış ve sağlık hizmetlerinin iyileşmesi, nüfus artış hızını %1,4'e düşürdü.

• 2020: Eğitim ve aile planlaması, doğum oranlarını düşürdü ve nüfus artış hızını %1,1'e indirdi.

- C. Aşağıdaki tabloda üç farklı ülkedeki doğum ve ölüm oranları ile doğal ve gerçek nüfus artış hızları verilmiştir.

Ülke	Doğum Oranı (%)	Ölüm Oranı (%)	Doğal Nüfus Artış Hızı (%)	Gerçek Nüfus Artış Hızı (%)
P	25	7	18	14
R	11	8	3	7
S	19	10	9	9

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplandırınız?

1. Hangi ülke göç almıştır?

R

2. Hangi ülke göç vermiştir?

P

3. Göçlerin nüfus artış hızını etkilemediği ülke hangisidir?

S

- D. "Nüfus artışının hem olumlu hem de olumsuz sonuçları vardır. Olumlu sonuçlar arasında ekonomik büyüme, geniş iş gücü, artan tüketici talebi ve yeni pazarların oluşması yer alır. Genç ve dinamik nüfus, yenilikçi ve yaratıcı fikirlerin artmasına katkıda bulunur. Ancak, nüfus artışı aynı zamanda kaynakların tükenmesi, çevresel kirlilik, yüksek işsizlik oranları, yetersiz sağlık ve eğitim hizmetleri gibi olumsuz sonuçlara da yol açabilir. Ayrıca, hızlı nüfus artışı konut yetersizliği ve alt yapı sorunlarına neden olabilir. Bu dengesizlikler, hem ekonomik hem de sosyal yapıda ciddi zorluklar yaratabilir."

Yukarıdaki paragrafı inceleyerek, nüfus artışının ekonomik ve sosyal yapıda yarattığı olumlu ve olumsuz sonuçlardan ikiye tane örnek veriniz. Bu sonuçların birbiriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu tartışınız.

Olumlu Sonuçlar: Ekonomik Büyüme-Geniş İş Gücü

Olumsuz Sonuçlar: Kaynakların Tükenmesi-Çevresel Kirlilik

Etkileşim: Ekonomik büyüme ve geniş iş gücü, nüfus artışının olumlu yanları olarak öne çıkar. Ancak, bu büyüme ve genişleme, doğal kaynakların hızla tükenmesine ve çevresel kirliliğin artmasına neden olabilir. Örneğin, sanayi ve tarım sektörlerinde artan faaliyetler ekonomik büyümeyi teşvik ederken, bu sektörlerin doğal kaynakları tüketmesi ve çevreyi kirlilemesi kaçınılmazdır.

1.

Tarihsel süreç içerisinde dünya nüfusunun hızlı bir şekilde artış gösterdiği üç dönem bulunmaktadır. Bu dönemlerden üçüncüsü Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesiyle yaşanmıştır.

Yukarıda bahsedilen nüfus artışı haritada numaralandırılarak gösterilen yerlerin hangisinde daha önce ve fazla yaşanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Tarihsel süreçte, dünya nüfusunun hızla artış gösterdiği üç büyük sıçrama dönemi yaşanmıştır.

Bu sıçrama dönemlerinden ikincisi üzerinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

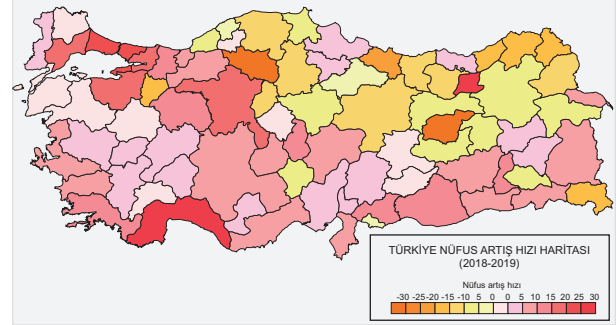
- A) Yerleşik hayata geçilmesi
B) Hizmet sektörünün gelişme göstermesi
C) İnsanların kesici aletler yapmayı öğrenmesi
D) Teknolojik gelişmelerin yaşanması
E) Sanayi Devrimi'nin yaşanması

3. Nüfus artışının düşük olması beraberinde bir çok sorunun ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür sorunları yaşayan ülkeler arasında yer almaz?

- A) Japonya B) İran C) Fransa
D) Norveç E) Kanada

4. Aşağıdaki harita, 2019 yılı itibarıyla Türkiye'deki illerin nüfus artış hızlarını göstermektedir.

Haritaya göre, hangi ilde nüfus artış hızı diğerlerinden daha yüksektir?

- A) Çanakkale
B) Ordu
C) Erzurum
D) Niğde
E) Eskişehir

5. Birleşmiş Milletlerin hazırladığı 2017 yılı nüfus raporunda "Dünya'da nüfus artış hızının yavaşlamasına rağmen tehlike devam etmektedir. Özellikle fakir Afrika ülkelerinde nüfus artışı önümüzdeki yıllarda çözülemeyecek sorunlara kaynaklık edecek düzeydedir." ifadeleri yer almaktadır.

Dünya nüfusunun artışında;

- I. göç hareketliliğinin artması,
II. sağlık ve beslenme koşullarını iyileşmesi,
III. ülke sınırlarında değişikliklerin yaşanması

faktörlerinden hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. I. Avrupa'ya giden işçi göçleri
II. Beyin göçü vermesi
III. Mübadele ile gelenler
IV. Mülteci veya sığınmacı akını

Yukarıdaki olaylardan hangileri, Türkiye'de nüfusun artmasına neden olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. **Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızını azaltan faktörlerden biridir?**

- A) Kadınların çalışma hayatına daha fazla girmesi
B) Küresel savaşların yaşanmaması
C) Sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması
D) Ortalama yaşam sürelerinin uzaması
E) Erken yaşta evliliğin teşvik edilmesi

Cevap Anahtarı

1.B 2.A 3.B 4.E 5.D 6.E 7.A

Yazılı Sınav

1. **1950 sonrasında dünya genelinde hızlı nüfus artışına neden olan sosyal faktörleri açıklayınız.**

Sosyal Nedenler: Sağlık hizmetlerindeki iyileşmeler ve aşıların yaygınlaşması, bebek ve çocuk ölüm oranlarını önemli ölçüde azalttı. Ailelerin daha fazla çocuğa sahip olma eğilimi, nüfus artışına katkı sağladı. Gelişmekte olan ülkelerde eğitim ve sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması, doğum oranlarının yüksek kalmasına yol açtı.

2. **Nüfus artış hızı, doğal nüfus artışı ve gerçek nüfus artışı kavramlarını açıklayınız.**

Nüfus Artış Hızı: Bir ülkenin belirli bir dönemdeki nüfusunun ne kadar arttığını veya azaldığını ifade eden oran. Nüfus artış hızı, genellikle yıllık olarak hesaplanır ve yüzde olarak ifade edilir.

Doğal Nüfus Artışı: Doğum oranı ve ölüm oranı arasındaki farktan kaynaklanan nüfus artışıdır. Doğal nüfus artışı, göç hareketlerini içermez. Örneğin, doğum oranı binde 30 (%30) ve ölüm oranı binde 10 (%10) olan bir ülkede, doğal nüfus artışı binde 20 (%20) olacaktır.

Gerçek Nüfus Artışı: Doğal nüfus artışı ile göç hareketlerinin (göç alma ve göç verme) toplamıdır. Gerçek nüfus artışı, doğal nüfus artışına net göçün eklenmesiyle hesaplanır.

3. **Nüfus artışının olumlu sonuçlarını ekonomik ve sosyal açıdan değerlendiriniz.**

Olumlu Sonuçlar:

Ekonomik: Nüfus artışı, iş gücü arzını artırarak ekonomik büyümeye katkıda bulunabilir. Genç ve dinamik nüfus, yenilikçi fikirlerin ve girişimciliğin artmasını sağlayabilir. Artan tüketici talebi, piyasaları canlandırabilir.

Sosyal: Genç nüfus, eğitim ve sağlık hizmetlerine yapılan yatırımlarla toplumsal gelişmeyi hızlandırabilir. Kültürel çeşitlilik ve sosyal etkileşimler artabilir.

4. **Nüfusun zaman içinde büyük artış göstermesinde etkili olan başlıca süreçleri ve bu süreçlerin tarihsel dönemlerini açıklayınız.**

Dünya nüfus artışında üç dönem ön plana çıkmıştır.

1.sıçrama: Aletlerin kullanılmaya başlanması (Paleolitik Dönem)

2.sıçrama: Yerleşik hayata geçiş ve tarım faaliyetlerinin başlaması (Neolitik Dönem)

3.sıçrama: Makinelerin kullanılmaya başlanması (Sanayi Devrimi)